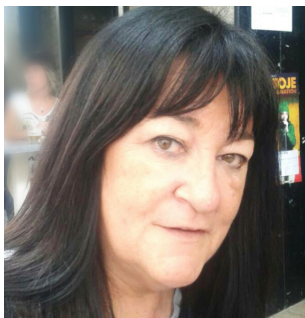

Gure langileak: Asun Cestau

Asun Cestau Juantorena
Ezkurdarra
60 urte
Ulibarriko irakaslea

Asun nafarra da, Ezkurra, Leizatik Donezteberako bidean lehenengo herria. Herri txiki-txikia da, 150 biztanle izango ditu, denak dira elkarren ezagunak, eta denak euskaldunak.

Gurasoen etxean euskaraz egiten zenuten?

Dudarik gabe! Nik zazpi urte izan arte ez nekien erdaraz. Eskolan euskaraz egiten bagenuen, zigorra jartzen ziguten, halako estampa bat ematen ziguten. Guk jolasten ez geniken erdaraz, eta eskolan jolasteko orduan euskaraz egiteagatik estapanatxoia beti! Gogoratzen dut, baten nire nebak paperak zituela eta amak esan zidan irakasleari esateko paperak zituelako geratu zela etxean. Eta ni baseritik herrirako bidean, bi kilometro eta erdi, pentsatzen nola esan erdaraz: "nola demontre esaten da papera?", "zer esango diot nik irakasleari?". Eskolara ailegatu nintzenean, irakasleak galdetu zidan: "eta zure anaia zergatik ez da etorri?" Eta esan nion: "porque tiene papeles!". Nire artean pentsatu nuen: "papera" esaten badiot, estampa emango dit! Kar-kar-kar

Zerk ekarri zintuen Ulibarri euskaltegia?

Nik Leiztan egiten nuen lan, irakasle. 1982an, Arantzazun barnetegi bat ematea proposatu zidaten, eta nik... baietz! Eta hara joan nintzen. Barnetegi hura amaitutakoan, orduko Ulibarri euskaltegiko Artiñano zuzendariak, segidan bigarren barnetegi bat emateko proposatu zidan, eta nik... baietz! Eta bigarren hori amaitzear zegoela, hirugarren barnetegia segidan emateko proposatu zidan eta nik... ezetz esan nion! Eneee!! Orduan, kurtso berrian Bilbora eskolak ematen etortzeko proposatu zidan, eta nik.. baietz! Eta horrela, hasi nintzen Ulibarri euskaltegian lanean. Urriaren 3an egin ditut nik Bilbon 36 urte.

Beraz, euskarak ekarri zintuen Bilbora?

Bai hala da, gauza batek bestera eraman ninduen... eta 1981ean hasi nintzen Leiztan lehenengo euskara eskolak ematen.

Nafarroako herri txiki-txiki batetik Bizkaiko hiriburura, zer gogoratzen duzu une horretatik?

Ni sirenek jartzen ninduten ikaragarri urduri. Zenbat sirena dauden leku honetan! Poliziarenak, anbulantziarenak... Ezkurra bezalako oso leku isiletik etorrira, ba, pentsa ezazu! Baina tira, moldatu nintzen erraz samar.

Lanak ere lagunduko zizun, ezta?

Jakina! Ikasleekin eta lankideekin laguntza handia izan nuen; batez ere, zuzendariak nigan sinesten zuela pentsatzea oso inportantea izan zen.

36 urte irakasle, baina tarte horretan bestelako lanak egitea egokitu zaizu, Ulibarri euskaltegiko zuzendaritzan ere ibilia zara, ezta?

Bai, hamaika urte eman nituen zuzendari. Baina, berez, horrelako postu bat ez dut bereziki gogoko. Niri eskolak ematea gustatzen zait. Zuzendari izan nintzen garaian ere beti eman nituen eskolak, beti. Eskolak emateari ez nion inoiz utzi.

Gure langileak: Asun Cestau

Zer eman dizu euskarak?

Dena. Dudan guztia, nire gurasoen gain, euskarak eman dit. Dudana, naizena, dena eman dit.

Baina era berean, zuk euskarari ere dena eman diozu, ezta?

Bai, saiatu naiz nire eskura dagoen guztia ematen.

Eta zer kendu dizu?

Deus ere ez. Ez dit deus kendu. Nik txikitatik irakasle izan nahi nuen.

Zelan definituko zenuke zeure burua, irakasle gisa?

Zorrotza naiz nire buruarekin, eta aldi berean positiboa ere bai. Saiatzen naiz transmititzen ikasleei positibotasun hori, eta zorrotasuna ere bai, lanik egin gabe deus ez dela lortzen. Ikasleari egin duen ona aitortu behar zaio, bai, baina egin duen txarra ere bai: "hau ongi dago eta hau gaizki dago" garbi esan behar zaio. Zorrotzaren fama izan dut, baina, beno, zorrotza bai, eta positiboa ere bai.

Urte askoko ibilbidean ikasle askorekin izan duzu harremana.

Oso harreman estuak, bai. Batzuen ezkontzetara ere joan naiz, eta biren lehenengo semearen ama-bitxi naiz. Barnetegietan egondako ikasleekin, batez ere, izaten diren bizipenek, harreman sendoak sortzen dituzte. Askotan nire ikasleak izandakoen seme-alabak ere izan ditut ikasle.

Esperientzia ona izan duten seinale, ezta?

Bai, seguraski.

Zeintzuk dira zure etorkizunerako erronkak? Zelan ikusten duzu zeure burua?

Hemendik gutxira jubilatuta. Hasia naiz pentsatzen nola antolatu bizimodu hori. Oporrak hasten direnean, lehenengo astean, halako ezinegona, noraeza sentitzen dut. Uuuiiamaaaa! Ni karpetarik gabe? Nola da posible? La Casillan bizi naiz eta nire auzoan ezaguna naiz "la de la carpeta" edo "la del euskera", horrela ezagutzen naute, kar-kar! Ez dakit nola antolatuko dudan bizimodua. Topatuko dut modua euskararen inguruan segitzeko, ziur.

Zelan dakusazu euskararen gaurko egoera? Jesus Maria!

Zure eskoletan aplikatzen duzun zorrotasuna eta baikortasuna, aplika dezakegu hemen ere? Zelan ikusten duzu?

Aspaldi, orain dela 30 bat urte, Udaleko al-dizkari baterako elkarrizketa egin zidaten, eta orduan esan nuen nik banekiela eskolak ematen jubilatuko nintzela. Eta hala izango da. Euskaltegiak behar izango dira aurrera ere.

Kontziente izan behar dugu hizkuntza minoritarioetako bat dela gurea. Eta, minoritarioa den neurrian, indar handixeagoa eman beharko zaiola. Eta indarra ematea ez da dirua ematea bakarrik, jarrera soziala ere badela uste dut. Ongi komunikatzen den gizartean integratua sentitzen den ikaslea sortuko dugu hortik.

Euskararekiko konpromisoan hain denbora luze eginda, makina bat pasadizo izango dituzu kontatzeko, ezta?

Gogoan dut lehenengo mailako talde bat izan nuela, eta, jakina, ez nuen erdaraz hitz egiten. Dena keinuz azaltzen genuen, eta esate baterako, "etzan" zer zen adierazteko... bada, nola azaldu... eta ziplo! ni gelan, erdian, zoruan etzanda! Kar-kar!

Nik uste dut aktore ere izan behar duela irakasleak. Bai, bai, bai.

Asun Cestau, euskarari bizia emandako Bilboko nafarra!

Laster jubilatuko dela dio, baina kosta egiten da Ulibarri Euskaltegia bera barik irudikatzea. Une hori ailegatzeko oraindik urteak falta dira, eta bitartean asmatuko du aurrerantzean zer egin. Han edo hemen, euskarari lotuta segituko duela dudarik ez dago.